

Akta tajnych służb są nieodzownym źródłem do badania historii XX wieku. Równocześnie jednak nowe źródła konfrontują historyków z nowymi pytaniami metodologicznymi i źródłoznawczymi.

W Polsce silne kontrowersje wzbudziło zagadnienie wartości źródłowej tych akt do badań dziejów opozycji i grup dysydenckich. W Niemczech podobne problemy napotykają badacze sięgający po dokumenty Stasi w analizach działań opozycji w NRD. Ponadto w kontekście niemieckim pojawia się również kwestia prób wpływania przez Stasi na wydarzenia zachodzące w zachodnich Niemczech. W badaniach międzynarodowych nad Zimną Wojną mamy natomiast do czynienia z problemem relatywnej wartości źródłowej akt zachodnich tajnych służb dotyczących instrumentalizacji działań intelektualistów przez te służby.

Szanse, wyzwania i problemy wykorzystywania akt tajnych służb do badań nad historią XX wieku będą więc tematem czwartego spotkania z cyklu Debat Lelewelowskich. Uczestnicy spotkania będą nad nimi dyskutować w odniesieniu do ww. trzech pól badawczych. Nie chodzi jednak o to, by w porównaniu zupełnie ignorować różnice pomiędzy trzema kontekstami i oceniać etycznie różne sytuacje, sprawdzając je do wspólnego mianownika. Pojawienie się jednak analogicznych problemów metodologicznych w bardzo różnych kontekstach powinno sprowokować dyskusję, w wyniku której zostanie osiągnięte dalsze doprecyzowanie instrumentarium analitycznego badań historii najnowszej.

Debaty Lelewelowskie organizowane przez Niemiecki Instytut Historyczny to forum, na którym dyskutowane są aktualnie kontrowersyjne zagadnienia polskiej historii w kontekście europejskim. W debatach uczestniczą każdorazowo czołowi przedstawiciele polskich, wschodnio- i zachodnioeuropejskich oraz międzynarodowych nauk historycznych, podejmujący kontrowersyjną dyskusję panelową, w której uczestniczy także aktywnie publiczność. Za miarzeniem przedsięwzięcia jest skonfrontowanie nie tylko sprzecznych, wykluczających się często tez i opinii, ale także doprowadzenie do intensywniej wymiany poglądów różnorodnych naukowych środowisk historycznych. Umożliwia to zgłębienie omawianej kwestii, jak również różnorakie podejście metodologiczne do danego problemu.

Debaty Lelewelowskie 2010/2

Zapraszamy do odwiedzenia
naszej strony internetowej:
www.dhi.waw.pl

Historisches Institut
Warschau

Deutsches
Institut
Historisches
Institut
w Warschau

Niemiecki
Instytut Historyczny
w Warszawie

Akta tajnych służb jako źródło do badań historii najnowszej: szanse - wyzwania - problemy

dyskusja z udziałem

Andrzeja Friszke
Rainera Eckerta
Tima B. Müllera
Pawła Machcewicza

prowadzenie
Robert Brier

9 listopada 2010, godz. 17.30

Sala konferencyjna
Pałac Karnickich
Aleje Ujazdowskie 39
00-540 Warszawa

Andrzej Friszke jest profesorem Instytutu Studiów Politycznych PAN oraz autorem wielu publikacji m.in. na temat historii opozycji demokratycznej w Polsce Ludowej. Został odznaczony m.in. nagrodą Herdera oraz nagrodą Polskiej Fundacji Kulturalnej w Londynie. Od 1999 do 2007 r. był członkiem kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, a od 2000 roku przewodniczy zarządowi Stowarzyszenia Archiwum Solidarności.

Rainer Eckert jest profesorem na Uniwersytecie w Lipsku. W swojej pracy badawczej zajmuje się głównie historią narodowego socjalizmu oraz NRD. Jest dyrektorem Forum Historii Najnowszej w Lipsku, które dokumentuje dzieje represji politycznych, opozycji i oporu w NRD, jak również przebieg powojowych rewolucji na tle historii podziału Niemiec oraz życia codziennego w systemach dyktatury komunistycznej.

Tim B. Müller jest pracownikiem naukowym w Hamburgskim Instytucie Badań Społecznych. Jego zainteresowania badawcze to m.in. historia intelektualistów i nauki w kontekście Zimnej Wojny. W tym roku opublikował pionierską dwukrotnie odznaczoną pracę dotyczącą Herberta Marcuse'a oraz systemów idei w okresie Zimnej Wojny.

Paweł Machcewicz jest historykiem w Instytucie Studiów Politycznych PAN oraz profesorem na Uniwersytecie Warszawskim. Jest ponadto autorem wielu polsko- i angielskich publikacji, m.in. na temat historii Polski w czasie II wojny światowej, systemu komunistycznego oraz historii stosunków międzynarodowych w latach powojennych. Był stypendystą fundacji Fulbright'a na Georgetown University oraz w Woodrow Wilson Center w Waszyngtonie. Od 2000 do 2006 r. był dyrektorem Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej a od 2008 r. jest dyrektorem Muzeum II Wojny Światowej.